

Poročilo o redkih vrstah ptic v Sloveniji za leto 1991

Report on rare bird species in Slovenia in 1991

Pred nami je prvo (poskusno) letno poročilo in prikaz zbranih podatkov o redkih vrstah ptic v Sloveniji za leto 1991. Gre za redke vrste ptic, ki jih omenja Seznam redkih vrst ptic Slovenije 1990, objavljen v tej številki *Acrocephalus*.

Dosedaj pri nas še nismo imeli referenčnega seznama redkih vrst ptic, ki je osnova za zbiranje favnističnih podatkov o redkostih, vsaj takega ne, ki bi vseboval delitev na redke vrste v gnezditvenem in negnezditvenem obdobju in bi bil opremljen z natančnimi podatki za vsak zapis. Pričujoče poročilo še zdaleč ni popolno, ker se nanaša na spisek redkih vrst ptic, ki je prvič objavljen prav v tej številki revije. Tako je zelo verjetno, da obstajajo še neobjavljeni zapisi o redkih vrstah. Komisija za redkosti poziva vse, ki za take podatke vedo, da jih čimprej objavijo ali posredujejo Komisiji!

V letnem poročilu bomo objavljali le zapise o tistih vrstah z najnovejšega Seznama redkih vrst ptic Slovenije, za katere bomo v tistem letu dobili nove podatke oziroma morebitne dopolnitve za pretekla leta.

Tako je za vsako vrsto v oklepaju najprej navedeno skupno število v zadnjih 50 letih evidentiranih zapisov DO TEKOČEGA (torej do vključno 1990.) LETA (za leto 1991 so torej upoštevani podatki od leta 1951 dalje), drugo število pa pomeni število zapisov v TEKOČEM (t.j. v 1991.) LETU!

Gre seveda za zapise, ki obravnavajo

iskane podatke o posamezni vrsti.

Za boljšo ponazoritev si oglejmo namišljen primer:

* redka gnezdilka (2, 1)

Za vrsto "redka gnezdilka" sta bila med letoma 1941 in 1990 poznana dva zapisa iz gnezditvenega obdobja, kar ponazarja številka 2, prva številka v oklepaju.

V letu 1991 smo zbrali en podatek iz gnezditvenega obdobja, ki ga ponazarja druga številka v oklepaju, naveden pa je z natančnimi podatki, npr.:

"redka gnezdilka", datum, kraj, gnezdo s 4 jajci, opazovalec, vir

Spisek (nepopolni) za leto 1991:

Podiceps grisegena-RJAVOVRATI PONIREK (*, 2)

27. 4. 1991, samica vali+ 4 samci, D.Šere, *Acrocephalus* 1993:37

9. 6. 1991, 3 pari z gnezdi + 1 par, T. Jančar, *Acrocephalus* 1993:183

Podiceps auritus-ZLATOUHI PONIREK (18, 3)

13. 1. 1991, 1 os., Cerkniško jezero, P. Kmecl, K. Rižner, *Acrocephalus* 1991:149

9. 11. 1991, 2 os., Ptuj, L. Božič, *Acrocephalus* 1992:20

5. 12. 1991, 1 os., Koseze-Ljubljana, P. Trontelj, *Acrocephalus* 1993:140

Ciconia nigra-ČRNA ŠTORKLJA (*, 4) ... gnezditveno obdobje

18. 5. 1991, 1 os., Besnica, I. Božič, *Acrocephalus* 1992:86

26. 5. 1991, 2 os., Požeg, M. Vogrin, *Acrocephalus* 1993:140

26. 6. 1991, 1 os., Ormož, L. Božič, *Acrocephalus* 1993:140

14. 7. 1991, 1 os., Petišovci, F. Bračko, *Acrocephalus* 1993:140

Ciconia nigra-ČRNA ŠTORKLJA (0, 1) ... zimsko obdobje

1. 12. 1991, 1 os., Sečoveljske soline, M. Gjerkeš, pisno

Ciconia ciconia-BELA ŠTORKLJA (*, 1)

december 1991-februar 1992, 1 os., Sečoveljske soline, I. Škornik idr., ustno

Cygnus cygnus-LABOD PEVEC (1, 1)

15. 12. 1991, 1 os., Cerkniško jezero, P. Kmecl, K. Rižner, Acrocephalus 1992:152

Branta leucopsis-BELOLIČNA GOS (1, 1)

marec 1991, 1 os., Cerkniško jezero, P. Kmecl, K. Rižner, A. Sovinc, D. Šere, idr., Acrocephalus 1993:12

Anas querquedula-REGLJA (*, 2)

9. 6. 1991, par, Cerkniško jezero, T. Jančar, Acrocephalus 1992:191

15. 6. 1991, samica, Podvinci, F. Janžekovič, Acrocephalus 1993:140

Anas clypeata-ŽLIČARICA (*, 2)

9. 6. 1991, samec, Cerkniško jezero, T. Jančar, Acrocephalus 1992:191

15. 6. 1991, par, Ormoške lagune, F. Janžekovič, Acrocephalus 1993:140

Netta rufina-TATARSKA ŽVIŽGAVKA (*, 4)

26. 1. 1991, samica, Zbiljsko jezero, A. Sovinc v: P. Trontelj, Acrocephalus 1992:9

24. 2.-3. 3. 1991, 12 os., Brestanica, L. Božič, Acrocephalus 1991:152

24. 3. 1991, 2 samca, 1 samica, Pernica, F. Bračko, Acrocephalus 1993:140

13. 4. 1991, samec, Ormož, L. Božič, Acrocephalus 1991:152

Aythya ferina-SIVKA (*, 1)

15. 6. 1991, samica z izpeljanimi mladiči, Podvinci, F. Janžekovič, Acrocephalus 1993:140

Melanitta nigra-ČRNA RACA (7, 2)

24.-26. 10. 1991, 1 os., Rače-Požeg, M. Vogrin, pisno

9. 11. 1991, 2 os., Ptuj, L. Božič, pisno

Melanitta fusca-BELOLISKA (+20, 2)

12. in 13. 1. 1991, 9 os., Cerkniško jezero, D. Šere+P. Kmecl, K. Rižner, Acrocephalus 1993:15

7. 12. 1991, 2 os., Blejsko jezero, Ciglič, Acrocephalus 1993:125

Mergus merganser-VELIKI ŽAGAR (*, 1)

junij 1991, samica s 6 mladiči, Trbojsko jezero, P. Trontelj, Acrocephalus 1992:11

Milvus migrans-ČRNI ŠKARNIK (*, 1)

3. 6. 1991, 1 os., Ormož, L. Božič, Acrocephalus 1991:153

Aquila clanga-VELIKI KLINKAČ (2, 1)

10. 1. 1991, 1 os., Komarnik, F. Bračko, Acrocephalus 1991:23

Falco cherrug-SOKOL MORILEC (2, 1)

20. 5. 1991, 1 os., Rače, M. Vogrin, Acrocephalus, v tisku

Falco naumanni-JUŽNA POSTOVKA (*, 2)

1. 4. 1991, par, Horjul, D. Šere, Acrocephalus 1993:141

2.5. 1991, par, Drenov grič, I. Božič, Acrocephalus 1993:141

Grus grus-NAVADNI ŽERJAV (*, 1)

10. 3. 1991, 3 os., Cerkniško jezero, P. Kmecl, K. Rižner, Acrocephalus 1991:156

Himantopus himantopus-POLOJNIK (*, 5)

31. 3. 1991, 1 os., Sečoveljske soline, P. Kmecl, K. Rižner, Acrocephalus 1993:141

1. 5. 1991, 1 os., Koper, P. Trontelj, Acrocephalus 1993:141

12. 5. 1991, 1 os., Cerkniško jezero, D. Šere, Acrocephalus 1992:153

3. 6. 1991, 2 para+ samec, Ormož, L. Božič, Acrocephalus 1991:157

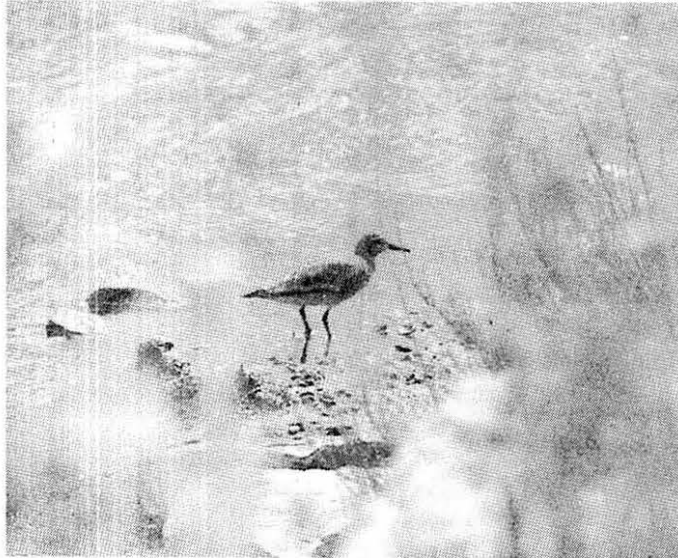
8. 6. 1991, 2 samca, Ormož, L. Božič, Acrocephalus 1991:157 in D. Denac, Acrocephalus 1992:54

Recurvirostra avosetta-SABLJARKA (5, 1)

9. 3. 1991, 2 os., Sečoveljske soline, T. Jančar, *Acrocephalus* 1991:156

Calidris canutus-VELIKI PRODNIK (2, 1)

11.-14. 9. 1991, 2 os., Sečoveljske soline, A. Sovinc, T. Jančar idr., *Acrocephalus* 1992:24

Lymnocyptes minimus-PUKLEŽ (*, 4)

15. 3. 1991, 1 os., Pragersko, M. Vogrin, *Acrocephalus* 1993:141

21. 4. 1991, 1 os., Matena, B. Rubinič, A. Vrezec, *Acrocephalus* 1992:88

24. 3. 1991, 1 os., Cerknjsko jezero, D. Šere, *Acrocephalus* 1993:141

1. 12. 1991, 1 os. (ustreljen), našel I. Brajnik, ustno

Limosa lapponica-PROGASTOREPI KLJUNAC (7, 2)

8.-14. 9. 1991, Sečoveljske soline, max. 13 os., A. Sovinc, T. Jančar idr., *Acrocephalus* 1992:51

8. 9. 1991, 1 os., Cerknjsko jezero, P. Kmecl, K. Rižner, *Acrocephalus* 1992:17-20

Larus genei-ZALIVSKI GALEB (2, 1)

10. 3.-7. 4. 1991, 1 os., Sečoveljske soline, T. Jančar, D. Šere, I. Škornik, P. Kmecl, *Acrocephalus* 1992:52

Larus fuscus-RJAVI GALEB (*, 2)

16. 2. 1991, 1 os., Izola, I. Škornik, *Acrocephalus* 1991:158

4. 5. 1991, 1 os., Sečoveljske soline, L. Božič, *Acrocephalus* 1993:141

Sterna caspia-KASPIJSKA ČIGRA (9, 2)

8. 6. 1991, 2 os., Ormož, D. Denac, *Acrocephalus* 1992:50

9. 6. 1991, 1 os., Cerknjsko jezero, T. Jančar, *Acrocephalus* 1992:191

Merops apiaster-ČEBELAR (*, 2)

10. 8. 1991, gnezdišče Jareninski dol, F. Janžekovič, *Acrocephalus* 1992:25

10. 8. 1991, gnezdišče Šentilj, F. Janžekovič, *Acrocephalus* 1992:25

Coracias garrulus-ZLATOVHRANKA (*, 2)

21. 4. 1991, 1 os., Zgornje Partinje, F. Bračko, *Acrocephalus* 1993:142

18. in 19. 5. 1991, 1 os., Drenov grič, D. Šere, *Acrocephalus* 1993:142

24. 5. 1991, 1 os., Šmartno, J. Gregori, *Acrocephalus* 1991:160

5. 8. 1991, 1 os., Začret, A. Bibič, *Acrocephalus* 1992:26

Hirundo daurica-RDEČA LASTOVKA

19. 5. 1991, 1 os., Sečoveljske soline, T. Jančar, *Acrocephalus* 1993:142

Acrocephalus melanopogon-TAMARISKOVKA (*, 1)

13. 5. 1991, 1 os. ujet, Vrhnika, P. Černe, *Acrocephalus* 1992:55

Phylloscopus bonelli-HRIBSKA LISTNICA (*, 1)

2. 5. 1991, 1 os. poje, Trenta, J. Gregori, *Acrocephalus* 1991:166

Phylloscopus inornatus-MUŠJA LISTNICA (0, 1)

2. 10. 1991, 1 os. ujet, Vrhnika, I. Brajnik (D. Šere), *Acrocephalus* 1991:114

Lanius minor-ČRNOČELI SRAKOPER (*, 2)

22. 7. 1991, ad. + juv., Veržej, L. Božič, *Acrocephalus* 1992:50

6.-10. 8. 1991, par, Pertoča, A. Bibič, *Acrocephalus* 1992:157

Lanius senator-RJAVOGLAVI SRAKOPER (*, 1)

24. 6. 1991, 1 os., Notranje Gorice, I. Geister, *Acrocephalus* 1993:144

Emberiza leucocephala-BELOGLAVI STRNAD (*, 1)

18. 2. 1991, Godovič, 1 os. ujet, P. Grošelj, *Acrocephalus* 1991:166

Emberiza melanocephala-ČRNOGLAVI STRNAD
(* , 1)

2. 6. 1991, samec, Ljubljana, P. Trontelj, *Acrocephalus* 1991:167

Zgornji seznam je resnično le poskusni, saj za nekatere vrste nedvomno obstajajo podatki za leto 1991, vendar so te vrste na novo uvrščene v seznam bodisi kot gnezdilke (primer: podatki o zlatovranki v Slovenskih Goricah še niso arhivirani pri Komisiji) bodisi kot katera izmed negnezditvenih kategorij. Upamo, da bodo v prihodnje vsa poročila o vrstah iz Seznama redkih vrst ptic Slovenije redno posredovana Komisiji ali podatki objavljeni. Dodatni zapisi za leto 1991, ki bodo naknadno posredovani Komisiji ali objavljeni, bodo upoštevani pri naslednjem poročilu, kot dopolnitve (objavljeni z natančnejšimi podatki).

Zvezdica v oklepaju (*, ...) pomeni, da še niso zbrani zapisi iz preteklosti.

Še enkrat prosimo vse, da pobrskaajo po svojih beležnicah in iskane podatke za vrste iz novega seznama redkih vrst ptic Slovenije objavijo ali posredujejo Komisiji.

Komisija za redkosti

Pripravil: A. Sovinc

Obvestilo

Ponovno pozivamo vse, ki imate še neobjavljene podatke o črnočelem sra-koperju (*Lanius minor*), da jih sporočite na uredništvo ali na moj naslov.

Predvsem pa bi več pozornosti tej izginjajoči vrsti pri nas, namenili v tem letu. Zato še sedaj nestrpnost pričakujemo vaše podatke.

Franc Bračko, Gregorčičeva 27, Maribor

Iz ornitološke beležnice

From the ornithological notebook

MALA BOBNARICA *Ixobrychus minutus*

LITTLE BITTERN – on April 14th, 1989, at Tivoli pond in Ljubljana

Dne 14. 4. 1989 sem imel priložnost opazovati samca male bobnarice, ki se je zadrževal na ribniku v ljubljanskem Tivoliju. Naj dodam, da bi v primeru, če bi bil ribnik primerno »vzdrževan«, lahko tako rekoč sredi Ljubljane poslušali in opazovali prenekatero vodno vrsto ptičjega sveta.
Ivo A. Božič, Na jami 8, 61000 Ljubljana.

MALA BELA ČAPLJA *Egretta garzetta*

LITTLE EGRET – one at Lake Cerknica on April 27th, 1992, observed while building a nest

27. 4. 1992 je bil organiziran društveni izlet na Cerkniško jezero. Na zbornem mestu pri gostišču pri Cirilu sem prišel že zgodaj, ko se je dan komaj dobro prebudil. Gladina jezera je bila visoka, preplavljene so bile vse travnate in grmovnate površine do ceste. Slabih sto metrov od omenjenega gostišča, desno ob makadamski cesti, ki vodi ob jezeru, so na otočku, poraslem z grmovjem, ždele štiri male bele čaplje. Ena izmed njih je pobirala veje izpod grmovja in jih zlagala na kup. Kup, ki je očitno postajal poskusno gnezdo, so sestavljale le debelejšje veje, medtem ko je čaplja pri graditvi tanjše vejice zavrgla. Nekajkrat je poletela do sosednjega grmovnatega otoka in se vrnila z gnezditvenim gradivom. Večkrat je celo s kljunom poskusila odlomiti ali izpuliti posamezno vejo. Bila je agresivna do drugih malih belih čapelj, ki pri graditvi gnezda niso sodelovale. To vedenje je zelo spominjalo na pogoste prepire med čapljami v kolonijah. Po nekaj desetih minutah opazovanja so vse štiri čaplje odletele, vendar se je »gnezdilka« kmalu vrnila, še malo popravila gnezdišče, nekajkrat kljunila v vodo za hrano in se pridružila vrstnicam še pred prihodom drugih udeležencev izleta. Poskus morebitne gnezditve male bele čaplje na tem delu jezera ne bi bil uspešen, saj je že čez nekaj dni gladina vode močno upadla, ta del jezera pa so preplavili izletniki. Po pripovedovanju drugih opazovalcev ptic so se male bele čaplje na Cerkniškem jezeru zadrževale še več